

POLOTE LETA KOLOSI SOSI EPATAMO OSIYODILIYA

¹ Na ebe Polotela, Ya:su Kelisote ebena sosi wagilima: iyaiya opamo daliboliya ebe wokopi magumulo na idila, mabu Godote ebena ubilo na ebema: laweniya. Na ega:walo a nanitabokobi midipino ekawi Timotiko, ² ale la: piyate Kolosi duliynomololo Godokono epoma: eba eda:onalo Kelisoko magumulo aimano nanitabokobi midipi ekakima: deda:wenama, ale me leta la:tamo pali-boma: Modobola aimano Nabiwi Godote ebena nilakapo tanalo ega:walo milo tanalo la:tamo nikalaema:ta.

*Kolosi Sosi Epono Tanaloma: Polote Kalakala
Tabo Ega:walo Towetowe Tabo Da:kiyawaiya*

³ Tete bilibilinomolo ale towetowe tabamo la: eba wadipalatelelo kalakala tabo Godotamo ebo adipatenakoma:, nanitabola, ebe aimano Kawodawa Ya:su Kelisokono Nabiwila. ⁴ Ale ebetamo kalakala tabo ebema: kiyawaonakoma: mabu ale me wade tanalo olowima:, la:le Ya:su Kelisoko nanitabokobi eba midinalo Godokono epo bilibilinomo nilakapolo malagidilolenamata. ⁵ Iyo, dopamo tetelo Godokono Wade Tabote la:tamo da:pi, ebema: nanitabola, la:le ebe nani tabonomo dolowiaima, ebe tetelo la:le Godogodone wade wiya laema: ebena pe tanaloma: olowiolo makopele tanalo ebo wagilimata, mabu ebete ebe wade wiya ebena Unu Duliynomololo iyalo osiyodilote

la: mabuma: wadenomamo ulamena. Me mabuma: me tetelo la:imano nanitabokobi midi tanalo ega:walo nilakapo kimalagidolo tanalote la:godolo ba:pola:lamenata. ⁶ Nanitabola, me atu tetelo Godokono Wade Tabote me opo kawonomono iyaiya apuapuamo eba penalo wadewade da:ima:te a:nolonaka, la:imano olowio wagilimi mabune ebe tabote la: magumulo woko keba kunu kosiyodilonamile eba kunu. Numa:la:, la:le Godokono nani tabo olowi tetelo ebene nilakapo tanalo pogodone kiyatawaima, ⁷ ebe dubu ebe Epa:palasitela, ebe ale kawonomamo demalagidilonama: ega:walo ago woko dosiyodilona ebe lumagila. Iyo, ebete Kelisokono woko a mabuma: osiyodilonako, ⁸ ega:walo kalakala kawonomola, Godokono Uliyanate la:tamo nilakapo kimalagidilo tanalo keba kunu kikalametana, me tetelo Epa:palasite ebe tanalo atamo apawokalimi.

⁹ Ebema: ale la:imano nanitabokobi midi tanalo dolowima:, ebe tetene wagilimite ale la: mabuma: Godotamo towetowe tabo gela katepana:. Ebene ale ebe ma kunu toweomenakoma:, ebene Uliyanate epatamo kawonomamo dikalamena, ebete ebe mulo wokiamo ega:walo ebene ubilo wapata:lame tanalamo la:imano tepo magumu ketabokailaemene. ¹⁰ Me gabodo Kawodawano elawote la:godolo bitanamene, la:le ebene wade ga:limapi gudima: eba eda:onalo la:imano osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo ebe kekalakalaima:wenakoma:, iyo, la: magumulo wadewade da:ima:te eba kunu eba nolonalo la:imano Godoko iyatawa tanalodo nanitabolo

kapepeomamota.

¹¹ Ega:walo la: mabuma: ale Nabiwi Godoko ebe toweomenakoma:, ebete ebena alono kawo elawonomamo la: elawokobi ka:midilitama:, la:le iyaiya temeteme epetapi magumulo kodakodalo eba lamota:onalo ¹² kalakala tabo ebetamo kawonomamo kadipata:wenakoma:. Nanitabola, Godote Kelisokono osiyodilo tanalodo la: modobokobi a:midiliyata, ebena Alonomo Duliyoumololo da:pola:na ebe dogodogo inamabu magumune la:le ebena epo epetapi bilibilinomago la:imano wade wiya ka:nuwata:ema:, ¹³⁻¹⁴ mabu ebete aimano igilo eba mula:leamelo idoko namutudawano elawo magumune a wagaite, ebena ebena Gudute Kawo Elawodawama: deda:na ebe tanalono kalakala okoli tanalamo ebete a alomoiya. Numa:la:, ebete ebe Gudu kawonomamo malagidilona, ebe poteleka: aimano kuba osiyodilole magumune a wiya kawonomamo duwateiya ebe Wadedawala, iyo, ebete aimano kuba bilibilinomo egeboleamete iyalo a:dodolomatiliamiya.

Kelisote Kawodawanomoma: Deda:na Ebe Tanalo

¹⁵ Ega:walo me tanalo idila. A opo epate Godoko balida:mo uima: modoboa:, wiyasiya Kelisote ebena ololo kapiyamo atamo a:pemaigiya, ebe Nabiwino dopo Gudunomola, iyo, me opono inamabu bilibilinomo pawokalaoa: tetelo ebete dopamo okolinami. ¹⁶ Ebema: Unu Duliyoumololo da:pola:na ega:walo me opolo da:pola:na, iyo, me opo epate balida:mo dulamolena ega:walo iba:te

kebe tanalo balida:mo ulamolea:no, ebe iyaiya elawoelawonomo uliyana, ega:walo elawoelawodopo uliyana, ega:walo iyaiya epo, ega:walo me opolo digilona ebe inamabu, ibi bilibilinomo Nabiwite ebene Guduno elawamo osiyodiloliya. Nanitabola, ibi bilibilinomate Kelisoko kowalagonama: ebene elawo kapiyado pawokalaiya, ¹⁷ ega:walo ibi bilibilinomo magumulo idite pawokala:no ebete dopamo okolinami. Ebe mabuma: ebe kapiyagodolo elawo bitana ibi bilibilinomatamo igilo kikalamolema:

¹⁸ Ega:walo Kelisokono ape ebe sosila, ebema: ebe sosino watola ega:walo igilo mabula. Iyo, a:ela epo bilibilinomo magumulo ebe a:e magumune maigama: dopodawama: ediya, ebema: ebe tanalo bilibilinomono Namutudawa kapiyanomola. ¹⁹ Nanitabola, Godote kalakalago ebene ubi iyatiya, kebe tanalote ebe magumulo tabokanomo kitanale ebe atu tanalote ebene Gudugodolo tabokanomo ka:kitanama:. ²⁰ Ega:walo ebete ebene ubi tanalo ma kunu iyalo kiyatiya, ebene Guduno kalimate kewa olotolowalo deka:ka:liyamene, ebete ebe kalimamo me opolo ega:walo Unu Duliyomololo da:pola:na, ebe iyaiya inamabu ega:walo epo ega:walo uliyana ibi bilibilinomo uwatete ebene namutupima: keda:onama: ibi walo ebetamo ka:kemagaelemene, mabu ibi bilibilinomate dopamo eba:go gowelaopima: eda:onamiya.

²¹ La: nanitabokobi midipi atumu, dopamo la:le kuba tanalo eba osiyodilolenalo la:imano tepo magumuno wokilo Godogodone muludopone putitatawete eba:go gowelaopima: eda:onaimata.

²² Wiyasiya kalakala kawonomola, Kelisote me opamo pete lumagino apa:mo da:pa:iya, ebe mabuma: la: me tetelo Godokono wade namutupima: eda:onamata, iyo, ebete gabo ma kunu osiyodiliya la:le ebena talena epoma: ega:walo tuputupu epoma: ega:walo daley: epoma: midilitate ebena ololo apuamo kemagaeletama: ²³ Ebema: modobola la: kodakodalo eba lamota:onalo la:imano tepo magumulo woki netewama: akoeda:onala; mabu la: dopamo dolowiaima ebe Wade Tabo nanitabokobi eba midinalo la:le Godogodone wade wiya uwatema: olowiolo makopelenamata. Nanitabola, ebe Wade Tabo kiyawaoma: na Poloko Godokono wokodawa idila, ega:walo kalakala kawonomola, ebe Tabote me opo epo bilibilinomatamo iyalo emaigi.

Sosi Epo Mabuma: Polokono Woko Osiyodilo Tanalo

²⁴ Ega:walo me tanalo idila, nale la: sosi epo mabuma: duwatanakomo ebe apeno temeteme tanaloma: nekalakalanamo. Numa:la:, sosi epo ebe Kelisokono apela, ebema: kebe tetelo nanitabokobi midipiate ebena woko osiyodilo magumulo temeteme duwatanaka, Kelisote ebako atu temeteme kuwatanako. Iyo, ebena temeteme uwate tanalo me opolo nanitabolo kopoliyalemea:, ebema: naimano kalakala bitana nale ebena temeteme opoliyaleme teta:mo ebena woko kosiyodilonama: ²⁵ Nanitabola, Godote sosi epo mabuma: na wokodawama: a:midiniya, iyo, nale ebena tabo kawonomo iba:tamo awokaliminomo dawokaliminakomo ebe

osiyodilo tanalo ebe ebete natamo dikanamiya ebe wokola. ²⁶⁻²⁷ Ebema: numa:la:, dopamo tetelo Godote ulama epetapi bilibilinomolo me opo epatamo waminalo ditanami, ebe nopo ebete me tetelo ebenu tabo kiyawaopino woko magumudo la: ebenu epatamo ma kunu awokaliminako, Kawodawa Kelisote la: nanitabokobi midipino tepo magumulo bokolina, ebenu la:le ebenu pe tanaloma: olowiolo eba makopelenalo, ebete da:pemene ebe tetelo la:le Godokono kawo alonomo magumulo ba:nilukulinamata. Kalakala kawonomola, me tetelo ebenu wade pukuilamenomono nopote me opo epo bilibilinomatamo eba kunu itana!

²⁸ Ebema: ale Kelisokono tanaloma: ebenu Wade Tabo epo bilibilinomatamo a:kiyawaonakoma:, iyo, ale iyaiya mulo tabo bilibilinomamo ibi kawiya eba analelo ebo iyatulamenakoma:, mabu a ubila ibi bilibilinomate Kelisoko magumulo wadenomamo apepeote ibi kawokawopima: deda:oma:na:, ale ibi Godokono ololo apuamo ebo ka:nowadipilimalema:. ²⁹ Nanitabola, nale ebe tanalo kuima: Kelisokono kawo elawonomamo woko osiyodilonamo, ega:walo ebenu elawote atumu nagodolo woko na:kosiyodilona.

2

¹ Ebema: na ubila la: me tanalo kiyatawaema:, na Polote la: Kolosi sosi epo ega:walo Lodosiya sosi epo, la: bilibilinomo mabuma: Godokono woko temetema:go dosiyodilonamo, ega:walo nanitabola, la:imano taneba magumulo piyate

naimano ololo dopamo kumia:, nale la: bilibili-
 nomo mabuma: atumu woko na:kosiyodilonamo.
² Iyo, naimano ubi ma kunu itana, nale la:
 bilibilinomo iyaiya epo gelebadi tabamo ela-
 wokobi eba midilitalo la:le nilakapo kimalagidilo
 tanalo magumulo kapiyama: keda:ema:. Me ga-
 bodo Godote dopamo epatamo dowaminiya, ebe
 wamina nopono magumu la:le wadenomamo iy-
 atawaoawete kodakodalo ebo katila:namamota,
 lumagite kawo maniagono gatele keba kunu
 katila:nanakole eba kunu. Nanitabola, ebe
 wamina nopono magumute ka:lo epatamo da-
 wokalana, ebe Kelisotela, ³ iyo, wade mulo
 kimalagidilo bilibilinomo ega:walo iyaiya iy-
 atawa tanalo, ebe tanalo bilibilinomate ebe-
 godolo ba:pola:na. Ebe mabuma: Godote dopamo
 kebe wadewade tanalo kowaminaliyale ka:lo
 ebete wiyasiya Kelisogodone epatamo awokalil-
 amenako.

⁴ Ebema: nale me tanalo la:tamo negemo,
 mabu na ubia:nola la: magumulo idite
 maigate wadewade tabo epetapi unu tama
 iyatulame gabodo eba kiyawaolo, a:da: tanalo
 epetapiamo la: masigilitate kuba gabamo ebo
 kemagataletama:. ⁵ Nanitabola, naimano ape
 mulunomola wiyasiya nale naimano tepo
 magumuno woki magumulo la:go bokolinamo,
 ebema: la:le Kelisoko nanitabokobi midi
 magumulo kapiyama: eda:wete kodakodalo keba
 kunu kelamota:wenama, nale ebe tanalo eba
 iyatawalo kawonomamo kalakalitamo.

*Lumagite Kelisoko Magumulo Nanitabo Igilo
 Lawe Tanalo*

⁶ Ebema: la: dopamo Ya:su Kelisoko la:imano Kawodawama: ka:milo ebe keba kunu kelawa:ima, modobola la: me tetelo ebe magumulo eba kunu nilukulinala:. ⁷ Numa:la:, Kelisoko ebe wade pali damela keba kunula:ka: eba kunula, ebema: modobola la:le la:imano dolodolo ebe magumamo iwodoloawete, dolodolote eba tolamolelo la: wadenomamo napepeonakiyala:. Iyo, modobola la: la:imano moto ebe unamo wadenomamo netiyala:, ebene la:le nanitabokobi midi magumulo elawoelawonomoma: keda:omamota, Godokono wokodawate la: dopamo diyatulametankiya eba kunu. Ega:walo me tanalo idila, modobola la: tete bilibilinomolo Godotamo kalakala tabo nadipatenakiyala:.

⁸ Ebema: la: nanisiwale! Na ubia:nola la: magumulo idite maigate me opo epono mulo tabo epetapino tanalo eba kiyawaolamelo a:da: tanalodo la: kuba gabamo magatalema:. Ebako lumagino iyatulame tanalote la: kuba osiyodilole tanalono wokopima: ka:midilima:ta, mabu ebete me opo epono ewonino iyaiya pukala epetapi ega:walo me opono kubakuba uliyanano iyaiya wokino tanalo nanitabokobi eba midilinalo epo ebo iyatulamenako. Iyo, ebene iyatulame tanalote Kelisogodone ka:pena:.

⁹ Modobola la: wiyasiya me kawo tanalonomo niyatawala:, Kelisote lumagino apa:mo me opolo da:pokolinami, ebe tetelo Godote ebene ololo ega:walo osiyodilole tanalago ebe magumulo okolinami, iyo, Godote ka:lo atumu ebe magumulo ba:kokolina mabu Kelisoko ega:walo Godoko ibi kapiyanomola. ¹⁰ Ebema: kalakala

kawonomola, mabu la: nanitabokobi midipiate atumu Kelisoko magumulo eba ilukulinalo ebeno tanalo bilibilinomo kawonomamo iyalo uwatimata. Iyo, nanitabola, ebete ebeno Kawo Elawodawano okoli bailo eba okolitalo Saitanakono iyaiya nopopi ega:walo kubakuba uliyana epetapi bilibilinomate ebe tolemelo ebetamo a:tudila:onaka.

¹¹ Ebema: Yu epate ibino ewoniagodone delawiya, modobola la: ebe dubu guduno tama itamida pukala nemalagidilala:. Iba:te dosiyodilonaka ebe pukala dubate a:ka:tuwa: ibino kotamo ibino guda:tamo alomolamenaka, wiyasiya la: Kelisoko magumulo eba ilukulinalo ebete la:tamo dalomolametia ebe tama itamida pukala iyanomola. Iyo, Kelisote la:imano tepo magumulo dosiyodilolametia ebe tanalodo ebete la: kateneno kuba ubi tanalamo tudila:o magumune owagailiata. ¹² Ebema: numa:la:, la:imano Kelisoko nanitabokobi midi tanalo kawokalima: sosi watowatopiate la: obamo eba waduba:midaolelo la:le obo magumamo ebo niwitimata, dopamo tetelo epetapiate Kelisokono a:e ape bobo magumamo keba kunu kiyatiye eba kunu. Ega:walo la: obo magumune demaimiaima, ebe tetelo la: Godokono elawo nanitabokobi eba midilo ebete la: igilamo ebo wadipalatiata, dopamo ebete Kelisoko igilamo keba kunu kadipatiyale eba kunu.

¹³⁻¹⁴ Nanitabola, la: Yua:pi dopamo Godokono umi magumulo a:ela epoma: eda:onaimata, mabu la: la:imano kateneno kuba ubi tanalamo eba tudila:onalo iyaiya kuba tanalo ebo osiyodilolenakimata. Wiyasiya kalakala

kawonomola, la:le ebena tanalo iyatawaoa:no ebe tetelo Godote la: a:ela magumune uwatetate, ebete Kelisoko igilokobi keba kunu ka:midiyale la: eba kunu eba:go igilokobi a:midiliyata. Numa:la:, la:la, ala, a bilibilinomate dopamo Godokono iyaiya pukala bilibilinomo dowakalaminakima:, ebete ebe kuba osiyodilole tanalo ebena Tabo Anagiyamida Bukamo ebo akulolenaki. Wiyasiya epate Kelisoko kewa olotolowamo da:tupuguimiya, ebe atu tetelo Godote aimano kuba osiyodilole tanalono akulole tabo ega:walo ebena iyaiya pukalano akulole tabo, ebe netewa tanalo kewa olotolowamo kapimiya alomote ikoko ebo anagilamolelamiya, iyo, me ebe gabodo ebete aimano kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo egeboleamete gito dodolomatiliamiya. ¹⁵ Ebema: nanitabola, Kelisote kewa olotolowalo da:iya, ebe tetelo ebete Saitanakono iyaiya nopopi ega:walo kubakuba uliyana epetapi, ibi bilibilinomono elawo magumune nemaigate wato kikopu ebo lawiya, iyo, piyate eba:go da:gowelaonakiya ebete me opo epono ololo apulo ibi bilibilinomo elawoa:kobi gito midiliya.

Iyaiya Pukala Epetapiate Amama Epono Wokido Da:pemaimiona

¹⁶ Ebema: na ubia:nola kuba wokiagodawa idite maigate nao inamabuno tanaloma: ega:walo nio inamabuno tanaloma: iyaiya pukala la:tamo ikalaema:. Ega:walo la: atumu Yu epate ulama bilibilinomolo ibino iyaiya soliyomu dosiyodilolenaka ebe tanaloma:, ega:walo ibino

oli saganano soliyomu osiyodilole tanaloma; ega:walo ibino woko: talena egelano tanaloma; la: ebe iyaiya tanaloma: lumagi idigodone pukala idi akolawa:la. ¹⁷ Nanitabola, dopamo tetelo Godote makomako pukala Yu epono ewoniatamo ikalamiya, iba:te ebe tanalamo tudila:o tanalodo ebena ololo kela:mo kuminakoma; wiyasiya kalakala kawonomola, me tetelo ale Kelisoko magumulo eba ilukulinalo Godokono ololo nanitabonomolo uminakoma; mabu Kelisoko ebe ebena nanitabo tanalo awokalimidawala.

¹⁸ Ega:walo na ubia:nola kuba wokiagodawa idite maigate la: kuba gabamo eba magatalelo la:imano nanitabokobi midi tanalono wade wiya ebo alatidioma. Nanitabola, epetapiate ibino tepo magumuno kuba woki gabodo ibi a:ka:tuwa: ibi eba walogolenalo, ibino balida:te iyama: eda:olame tanalo ega:walo Unu Duliyyomolono nopopi amamalatele tanalo epo ebo analenaka. Numa:la; iba:te a:ka:tuwa: ibi Godokono wiya: wokopima: degelana, wiyasiya ebe tabo gela tanalo ebe unu tamano iyatulame tanalola mabu ibino tepo magumulo amama kawonomote itana. ¹⁹ Iyo, ebako lumagite ebena tepo magumuno wokilo a sosi epono watodawa Kelisoko iyalo atepi, ebema: ebete ebetamo nanitabolo ka:tuduwatana. Wiyasiya kalakala kawonomola, nani sosi epono tanalo ma kunula, ibi Kelisokono apela ega:walo ebe watola. Me mabuma: ape kawonomono iyaiya apuapuate watono ubi tanalamo nanitabolo eba tudila:onalola, ebe tetelo apena moga:lamole tete bilibilinomo ega:walo ogili bilibilinomo iba:te ib-

ino iyaiya woko modobolo dosiyodilolenama:na: ebe apete wadenomamo kapemene, Godote ubi keba kunu kiyatinale eba kunu.

²⁰ Numa:la:, piyate nanitabokobi midia:pima: deda:ona, iba:te Saitanakono elawo magumulo eba ilukulionalo kawo tola:go iyaiya pukala kawonomamo malagidilolenanaka. Wiyasiya la: nanitabokobi midipiate Kelisago da:elawiyama, ebe tetelo me opo dumina la:le ebe kubakuba uliyano elawo magumune iyalo a:nemaimiyamata. Ebema: mabu keleka: la:le iyaiya pukalano tanalo eba malagidilolenalo me opono nanitabokobi midia:pimu dilukuliawenama? Eiyee! Epetapiate la:tamo tabo ma kunu da:kiyawaoma:na:, ²¹ “Me inamabu ako-ologiala:,” ega:walo “Ebe inamabu akonala:,” ega:walo “Ebe inamabu idino talena kawonomola,” la:le ibino iyaiya tabo ako-olowiala: ²² Numa:la:, ebako pukala ebe me opo epono wokino tanalola ega:walo ibino iyatulame tanalola, iyo, kebe inamabuate ibino nao tanalodo wapuamo da:tolamita neago da:penemaimioma:na:, iba:te ebe inamabu naoma: kawo tanalomoma: gelate pukala ebo alomonaka. ²³ Ebe pukala ebe daedale wokino tanalola, wiyasiya iba:te a:ka:tuwa: ibi a:da: eba masigiolelo ibino iyaiya pukala mulo tanalomoma: gelana. Ega:walo iba:te daedale tabo epetapi ma kunu kegelana, nanitabokobi midipiate Unu Duliyomolono nopopi namamalatenakoma:na: ega:walo iba:te ibi a:ka:tuwa: iba:tamo apeno temeteme gito nikalamenakoma:na: Godoko nanitabolo

kekalakalaiminama:. Numa:la:, iba:te a:ka:tuwa: ibi Godokono wiya: wokopima: degelana, ebe tabo gela tanalo ebe unu tamano iyatulame tanalola mabu ibino tepo magumulo amama kawonomote itana. Ebema: ibi niyanyala, mabu ibino pukalate iba:tamo elawo kikalamena: kateneno kuba osiyodilole ubi tanalo nanitabolo kanakapulaema:.

3

Nanitabokobi Mididawagodolo Ditana Ebe Nanitabo Igilo

¹⁻³ Nanitabola, la: nanitabokobi midipiate Kelisago iyalo a:elaiyamata, ebene Godote la: eba:go igilamo owadipalatelyata. Ebema: modobola la: Unu Duliyomololo da:pola:na ebe wadewade tanalo nanitabolo kuwata:ema: la:imano tepo magumuno woki ebamo niyatinakiyala:, mabu Kelisote dopamo Godokono tumudi apuamo nokolite ebene Kawo Elawodawano okoli bailo bokolita. Iyo, modobola la: Unu Duliyomolono iyaiya tanalo kapiya nemalagidilolenala:, mana: me opono tanalo, mabu Kelisokono osiyodilo tanalodo la:imano nanitabo igilote Godogodolo bitana. ⁴ Ebema: numa:la:, Kelisote ebene elawo alonomago da:ka:pemene, ebe atu tetelo la:imano nanitabo igilote kawokalamene mabu Kelisoko kapiya ebe la:imano igilo mabula.

Kelisoko Magumulo Ditana Ebe Oli Okoli Tanalono Pukala

⁵ Ebema: la:imano tepo magumulo kebe kuba ubi tanalate ka:pola:nale, modobola la:

ebe tanalo nanakapulama:la:. Iyo, kamiyale ega:walo buwelemele pilo tanalo, mako kuba osiyodiloma: ubi iyati tanalo, kateneno ubi tanalamo tuduwata tanalo, apa:mo iyaiya ilipo osiyodilole tanalo, ega:walo mani kawonomamo malagidilo tanalo, modobola la: ebe kuba tanalo bilibilinomo alukolenomo nalukola:la:. Numa:la:, potele mani kawonomamo demalagidilona, ebena tanalo ebe ida:da:li amamalateledawano tanalo keba kunula:ka: eba kunula. ⁶ Nanitabola, piyate Godotamo tudila:oa:no ebako iyaiya kuba tanalo dosiyodilolena, ebema: ebena kawo dowatanalonomote iba:tamo na:pe!

⁷ Numa:la:, dopamo la: nanitabokobi midipi atumu ebako kubakuba ubi tanalo magumulo ilukulinaimata, mabu ebe tetelo la: daedale wokilo wapata:lamenaimata. ⁸ Wiyasiya ka:lo modobola la: me kuba osiyodilole tanalo bilibilinomo na:pupukulama:la: — dowatanalo, tepo magumulo elama: eda: tanalo, ega:walo lumagi idi kubaimima: ubi iyati tanalo. Iyo, la: lumagi idi malogo tabo ega:walo daleyawoki awokalimi tabo akokiyawaonakala:, ⁹ ega:walo la: magumulo idite iditamoa:da: tabo akogeala:, mabu la: tagala okoli tanalono osiyodilole tanalo iyabaiamo iyalo alomimata, lumagite daleyakaliku keba kunu ka:pekananakole eba kunu.

¹⁰ Nanitabola, lumagite wadewade kaliku ka:pupulioma: kalakalago keba kunu kuwatanakole, la:le eba kunu Kelisokono oli okoli tanalono osiyodilole tanalo ebo uwatimata. Ebema: numa:la:, me tetelo la:le oli okoli tanalono osiyodilole magumulo eba ilukulinalo me opo

epo Osiyodiloledawate la: ebenu ololonoma: midilinata, la:le ebenu nanitabo tanalo iyatawanomo kiyatawawenama: ¹¹ Ega:walo me tanalo idila. Me oli okoli tanalo magumulo nanitabokobi midipiate iyaiya kelamota:ona:, ao, Yu epo ega:walo Yua:pi ibi bilibilinomate kapiya epoma: eda:ona. Ma kunu kebe dubate Yu epono tama itamida pukala duwatiya ega:walo piyate ibino pukala uwatea:pima: deda:ona, piyate keyakeyapima: deda:ona ega:walo piyate iyaiya mulu opolo dilukuliona, piyate mani woko dosiyodilona ega:walo piyate epetapino wiya: wokopima: deda:ona, Kelisote ebe epo bilibilinomono Kawodawama: eba eda:nalo kapiya woko ibi magumulo osiyodilona, iba:te ebenu kapiya eponoma: keda:onama:.

¹² La: Godote duwatetia ebe epolata, iyo, ebete la: nilakapolo eba malagidilolenalo la: ebenu talena epoma: ebo midiliata. Ebema: modobola la: ebenu oli okoli tanalono osiyodilole tanalo la:imano wadewade kalikumu na:pupula:la: — nigologolopi walubili tanalo, epetapiatamo nilakapo awokalimi tanalo, la: a:ka:tuwa: la: opamo alomo tanalo, epetapiatamo temeteme ikalamea: tanalo, ega:walo epetapiatamo ubia: tabo samamo gela: tanalo. ¹³ Ebene la: magumulo idite iditamo samamo akodowala:, ega:walo kebe tetelo lumagi idite kuba dosiyodilomene la: ebenu kuba egebolema:wete na:dodomatimiyala:, Kawodawa Kelisote la:imano kuba egebolelametate keba kunu ka:dodolomatililametiya eba kunu. ¹⁴ Ebene me wadewade osiyodilole tanalo bilibilinomo

unamo modobola la: nilakapo kimalagidilo tanalo na:ka:puliyala:, mabu nanitabola, me uwomu tanalote la:godolo eba itanalo, la:imano iyaiya osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo la: epo kapiyanomoma: beda:onamata.

¹⁵ Iyo, Godote la: deka:la:mitia ebe tetelo ebete ebenu ubi ma kunu iyati, la:le Kelisokono kapiya apemu eba ilukulinalo ebenu milo magumulo kilukulianama:. Ebe mabuma: modobola ebenu milo tanalote la:imano tepo magumu watodawama: eba eda:nalo, la: la:imano kalakala Godotamo ebo nawokaliminakiyala:.

¹⁶ Ebene Kelisokono Wade Tabote la:imano tepo magumulo kawonomamo nitanamene. Ebe gabodo la: magumulo idite idi ebenu kawo mulo tanalonomamo ebe tabono iyaiya magumu tanalo eba iyatumilo, piyate kuba gabodo tolaema: dowagelena ibi ebo nowalubilinakiyala:. Ega:walo modobola la: Godoko amamate magumulo la:imano tepo magumuno elawamo iyaiya oala:mo kalakala ebetamo nawokaliminakiyala:, iyo, ma kunu Godokono Bukano Sam Oale bukalo da:pola:na ebe oale, ega:walo nanitabokobi midipiate Godokono anoano tanalo awokalilaema: dosiyodilolenaka ebe oale, ega:walo ebenu Uliyanate la:imano tepo magumamo dalomonako ebe oale, la: ebe iyaiya oala:mo ebe bamamatenakomata.

¹⁷ Ebema: la:le Nabiwi Godotamo la:imano kalakala Kawodawa Ya:suko magumulo eba awokaliminalo, modobola la:le la:imano tabo gela tanalo ega:walo apa:mo osiyodilole tanalo

bilibilinomodo la:imano Ya:suko waloma:ta tanalo nawokaliminakiyala:.

Kapiya Moto Epate Kelisoko Magumulo Keba Kunu Na:kilukulinama:na:

¹⁸ Nanitabokobi midipi kamiyala:la:, modobola la: la:imano awiatamo na:tudila:onakiyala:, mabu la: Kawodawa Ya:suko waloma:tapima: eda:onamata. ¹⁹ Ega:walo nanitabokobi midipi dubala:, modobola la: la:imano kamiyale nilakapolo nemalagidilolenakiyala:, iyo, la: iba:tamo akoelawonala:. ²⁰ Ega:walo guda:la:, modobola la: la:imano nabila menokobila ibino tabamo na:tudila:onakiyala:, mabu Godote me tanalo uima: nekalakalana. ²¹ Ega:walo nabiala:, la:imano gudino osiyodilole tanaloma: elawamo akoanalenala:, iba:te ibino tepo magumulo kuiwodopoma: eda:okapoma:.

²² Ebene kawokawo wokopi dubate la: kebe epo maniamo duwatetiyala la:le ibino wiya: woko kosiyodilola:wenama:, ebe dubate me opolo la:imano woko namutupima: eba eda:onalo, modobola la: ibino tabo bilibilinomamo na:tudila:onakiyala:. Ega:walo woko osiyodilo magumulo la: ma kunu akomalagidilala:, woko namutudawate natamo kekalakalama:, ebete na dunamita ebe kapiya tetelo nale woko wadenomamo osiyodilonakomo. Ao, eba kunua:. Woko namutudawate la: ulame tetelo ega:walo ulamea: tetelo, modobola la: Kawodawa Ya:suko eba tolemelo, kuba woki idi tepo magumulo wamina:no nanitabo kalakalago woko nosiyodilonakiyala:. ²³ Iyo, la: kebe woko dosiyodilaema, modobola la: la:imano tepo

magumuno elawo kawonomamo nosiyodiliyala;, mana: me opo epo kalakalailaema;, la: wiyasiya aimano Kawodawa kekalakalaima:ema: woko wadenomamo nosiyodilonakiyala:.

²⁴ Me kawo tanalo akododomatjala;, ebe Kawodawate kebe dogodogo tanalo ebenu epo mabuma: iyabaiamo dalomiya, ebete ebe iyaiya tanalo magumune wade wiya a:ma:tamo nanitabolo kikaema:ta, mabu ebe a:imano woko namutudawanomola, me opo lumagi idia:.²⁵ Nanitabola, Godote kapiya gabonomodo epo bilibilinomono tanalo tuputupulo kanagilamelelaemene, ebema: ebete a:ma: wade wokodawatamo wade wiya dikametamene, ebe atu tetelo ebete kuba osiyodilolepi bilibilinomatamo kuba wiya ebo ka:kikalaemene.

4

¹ Ebema: la: nanitabokobi midipi woko namutupiala;, piyate la:imano woko wiya:no kosiyodilolenama: maniamo duwata:wiyama, modobola la: ibino woko eba ulamelelamenalo ibino kuba osiyodilolea: tetelo temeteme idi ikalamea:no ibino bae modobolo gito nikalamenakiyala:.
La: me kawo tanalo akododomatjala;, la: atumu Unu Duliyomololo dokolina ebe Kawo Namutudawanomono wiya: wokopilata.

Godotamo Towetowe Tabo Gela Tanalo

² Ebema: la: nanitabokobi midipi bilibilinomala;, la: Godago tabo gela katepanala;, ebenu la:le ebe da:toweoma:wenakoma, modobola la:

towetowe tabo tepo magumuno woki kawono-mago eba gelalo ebe atu tetelo ebetamo kalakala tabo nowadipalatenakiyala:. ³ Ega:walo modobola la:le a nowadipaeatenala;, Godote gigiyu atamo a:iyamidate ebene ale ebenu tabo epatamo wadenomamo ka:kiyawawaonakoma:. Nanitabola, ebete dopamo epatamo dowaminanami ebe wamina nopono magumu ebe Kelisotela, ale ebenu tanaloma: tabo ebema: a:kiyawawaonakoma:, iyo, me mabuma: nale idoko motolo okolinamo. ⁴ Ebema: modobola la: na nadipanatenenala;, mabu na ubila Kelisokono tanalo wadenomamo awokalima:, nale kosiyodiloma: Godote ubi keba kunu kiyatinala eba kunu.

Nanitabokobi Midia:piatamo Tabo Kiyawao Tanalo

⁵ Ega:walo modobola la:le me opono nanitabokobi midia:pi magumulo mulo wokino tanalo kapiyago nilukulinala;, ebene Godote wade tete la:tamo dikalametanakomene la:le ebenu nanitabo tanalo iba:tamo atumu nawokaliminakiyala:. ⁶ Iyo, la:le ibi magumulo la:imano iyaiya tabo kiyawao tanalo wadenoma: na:midilinakiyala;, epate ibino bae soluamo golakobi eba midililo teponomoma: keba kunu ka:midilinake eba kunu. Ebene iba:te la:imano nanitabokobi midi tanaloma: la:danaletanakoma:na:, modobola iba:te wade wiya tabo la:godone nanitabolo nolowionakoma:na:.

Polote Leta Uwomu Apulo Iyaiya Tabo Da:kiyawaiya

⁷ La: niyaniyata, aimano nanitabokobi mididawa ekawi idi Tikikasite la:tamo da:pemene,

ebete naimano okoli tanalono iyaiya tanalo la:ka:pikiyawaolaema:ta. Nanitabola, ebete ago Kawodawa Ya:sukono woko eba osiyodilonalo wade wokodawa idima: eda:na, ⁸ ebema: nale ebe la:tamo palibomo, la:le aimano iyaiya ilukuli tanalo ebegodone dolowiaema la: kalakala ebo kelaemamota. ⁹ Ega:walo la:imano Kolosi duliyyomolodawa idi Onisimasiko, ebe aimano wade nanitabokobi mididawa idila, ebete Tikikasiago la:tamo ka:pema:na:, ebene kebe tanalate malo kemaimiye, ibi netewapiate ebe tanalo bilibili-nomo la:tamo kapawokalilaema:na:.

¹⁰ Me idoko motolo nago dokolina ebe A:listakasite ebene nilakapo tabo la:tamo palibo, ega:walo Banabasiago kapiya kalimanomo ekawi Makate la:tamo atumu nilakapo tabo ka:kiyawauta. Nanitabola, nale tabo la:tamo dopamo ma kunu palibimo, ebete la:tamo da:pemaigamene la:le ebe kalakalago nelawiyala:. ¹¹ Ebene Yosuwako, ebene mailo idi ebe Yasitasitela, ebe atumu nilakapo tabo kapalibo la:tamo. Nanitabola, Yu epo magumulo ebe ega:walo Makako ega:walo A:listakasiko, ibi kapiyate Ya:suko nanitabokobi midite ebene Kawo Elawodawano tanalote ka:pema: nago olowiolo woko osiyodilona, iyo, ebe woko osiyodilo magumulo iba:te na kawonomamo walubinina.

¹² Ebene la:imano tanebadawa idite Ya:su Kelisokono woko malo dosiyodilona, ebe Yua:lumagi Epa:palasitela, ebete atumu la:tamo nilakapo tabo kapalibo. Nanitabola, tete bilibilinomolo ebete la: mabuma: Godotamo

towetowe tabo kawonomamo genako, la:le nanitabokobi midi magumulo kodakodalo eba lamota:onalo Godokono ubi tanalamo nanitabonomolo ka:tudila:wenakoma:, mabu la:le ebe gabodo woki netewama: eda:oa:no apepeawete elawonomoma: keda:omamota. ¹³ Nale Epa:palasikono tanaloma: nani tabonomo ma kunu kiyawautamo, ebete la: Kolosi duliynomolo epo mabuma: woko elawonomamo osiyodilona, ega:walo kebe nanitabokobi midipiate Iyalapolasi duliynomololo ega:walo Lodosiya duliynomololo dilukuliona, ibi bilibilinomo mabuma: atumu woko kawonomo ebe kosiyodilona. ¹⁴ Ega:walo doketa woko dosiyodilona, me dubu ebe aimano wade lumaginomo Lukuko, ebete Dimasiago ibino nilakapo tabo atumu la:tamo nakapaliba.

¹⁵ Ebene nanitabokobi midipi ekaki magumulo piyate Lodosiya duliynomololo dilukuliona ega:walo kebe sosi epate Nimapasikono motolo daladabutinaka, ibi bilibilinomatamo aimano nilakapo tabo nanaliboliyala:. ¹⁶ Ega:walo la: Kolosi epo me leta la:imano taneba magumulo awokala deka:la:miola:ema, modobola la: walone Lodosiya sosi epatamo eba nikalamelo, wiyasiya nale iba:tamo dalibimo ebe leta iba:godone na:nelawiyala:. Kalakala kawonomola, me ebe gabodo nale netewa leta magumamo kebe iyaiya tanalo kakulolimo, la: bilibilinomate ebe tabono tanalo bilibilinomo wadenomamo kolowiomamota.

¹⁷ Naimano uwomu tabo ma kunula, la: Akipasiko naniyala: ebete Kawodawa Ya:suko

mabuma: ebegodone delawiya, modobola ebete ebe woko nanitabolo nopoliyamene.

¹⁸ Numa:la:, lumagi idite na mabuma: me leta tabono iyaiya tanalo eba akulolelo, wiyasiya me uwomu nilakapo tabo na Polote a:ka:tuwa: naimano kotonomamo akulolemo. Nale idoko motolo dokolinamo, la:le ebe temeteme tanalo dodomatima: modoboa:.

Modobola Godokono nilakapo tanalote la:godolo nitanamene. Me ebe naimano tabo uwomula. Taula.

GODOKONO WADE TABO
The New Testament in the Fly River dialect of the
Tabo language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Fly River) long
Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Fly River) (Tabo)

Dialect: Fly River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Mar 2024 from source files dated 4 Mar 2024

cbbd3ff2-0ca7-5896-b3fd-850bc0fd18b7